

РЕШЕНИЕ

№ 180

гр. Ямбол, 17.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЯМБОЛ, II ВЪЗЗИВЕН СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Красимира В. Тагарева

Членове: Галина Ив. Вълчанова Люцканова
Яна В. Ангелова

при участието на секретаря Ц. Х. Г.
в присъствието на прокурора Р. Т. Л.
като разглежда докладваното от Красимира В. Тагарева Въззивно гражданско дело № 20232300500080 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на К. Г. П. от гр.****, против Решение №652/07.12.2022г. на Ямболски районен съд, постановено по гр.д.№20222330102388г. по описа за 2022г. на този съд, с което е отхвърлена като неоснователна молбата на въззивницата за промяна на фамилното ѝ име.

Решението на първата инстанция е оспорено като неправилно, тъй като е постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон. Според въззивницата, районният съд не е възприел правилно фактическата обстановка по делото и е формирал неправилни изводи с обжалвания съдебен акт. Оплакването е, че съдът бланкетно е изброил позициите на страните и приложените писмени доказателства, но липсвали мотиви на съда за това кое приема за релевантно за спора, липсвал и анализ на обстоятелствата и фактите по делото, като само лаконично ЯРС приел, че няма промяна на фамилното име на молителката, без да мотивира този свой извод. С тези неясни мотиви, според въззивницата районният съд е извършил нарушение на съдопроизводствените правила, съставляващо основание за отмяна на решението като неправилно. Наред с това, в обжалваното решение имало вътрешни противоречия, в резултат на които било невъзможно да се разбере каква е действителната воля на съда, който от една страна приел, че молбата за промяна на фамилното име е допустима и основателна, а от друга страна с диспозитива на съдебното решение съдът отхвърлил молбата. Излагайки фактическата обстановка по делото, въззивницата сочи, че с бракоразводното решение на италианския съд е била променена фамилията ѝ от К. П.-С., отново на К. П., при което възникнал правния ѝ интерес да поиска да бъде проведена съдебната процедура за допускане на промяна на фамилията ѝ, поради наличието на важни обстоятелства по смисъла на чл.19, ал. 1 от ЗГР, които по делото са установени.

По тези съображения въззивницата моли за отмяна на обжалваното решение

на ЯРС и за постановяване на друго решение от въззивния съд, с което да бъде уважена молбата ѝ и да бъде допусната исканата промяна, като към фамилното име на молителката "П." да бъде добавена и фамилията "С."

Въззиваемата страна Община Ямбол не е подала писмен отговор в срока по чл.263, ал.1 ГПК и не е изразила становище по допустимостта и основателността на въззивната жалба.

В о.с.з. въззивната жалба се поддържа от пълномощника на въззивницата - адв.Е., която настоява за уважаването ѝ и за отмяна на обжалваното решение на ЯРС, като се постанови на ново решение от въззивната инстанция, с което молбата по чл.19 ЗГР да бъде уважена.

Въззиваемата страна Община Ямбол не изпраща представител в о.с.з.

Контролиращата страна Окръжна прокуратура – Ямбол, чрез прокурора Л., дава заключение за неоснователност на жалбата, тъй като становището на прокурора е, че обжалваното решение е постановено при съблюдаване на материалния и процесуалния закон.

Въззивната жалба е процесуално допустима, като подадена от легитимирана страна и в срока по чл.259, ал.1 ГПК, поради което може да се разгледа по същество.

За да се произнесе, ЯОС извърши преценка на събраните по делото доказателства, взе предвид доводите на страните и приема за установено следното:

Производството пред ЯРС е образувано по молба с правно основание чл.19 ЗГР, подадена от К. Г. П. от гр.*****, която е поискала промяна на фамилното ѝ име, като към фамилията П. се възстанови и добави брачното ѝ фамилно име С..

Молбата за исканата промяна е обоснована с решението на италиански съд, който е постановил развод между молителката и съпруга ѝ, като въз основа на това съдебно решение и при регистрацията му в актовете на Община Ямбол, било променено фамилното ѝ име само с предбрачната фамилия, без брачното фамилно име С.. Молителката е изтъкнала, че като български гражданин, според българското законодателство няма пречка след развода да продължи да носи брачното си фамилно име и че със същото фигурира в издадените ѝ лични документи, с които се легитимира пред органи и институции и с това фамилно име е известна в обществото.

С подадения отговор на исквата молба Община Ямбол не е оспорила твърдението на молителката, че в регистъра на населението е вписана промяната във фамилното име на молителката след развода ѝ. Общината е оспорила молбата като неоснователна по съображения, че съгласно удостоверение за сключен граждански брак молителката е добавила към фамилното си име това на съпруга ѝ, но бракът на молителката е прекратен с решение на италиански съд, в което тя е записана само с фамилията П. и няма произнасяне на съда относно искане за запазване фамилията на съпруга, което искане е следвало да бъде заявено по време на бракоразводния процес в Италия, като със съдебното решение е постановено, че се отхвърля всяко друго искане или молба на страните.

От фактическа страна по делото е установено и не е налице спор, че на 22.10.1994г. в гр.Ямбол молителката е сключила граждански брак с италианския гражданин Д. С., за което е съставен акт за граждански брак №*****г. на Община Ямбол, като съпругата е приела след брака да носи фамилното име П., с което е вписана в удостоверение за сключен гр.брак на Община Ямбол с.ГБ, №6556/22.10.94г.

От представения легализиран превод на заверено копие от решение №2179/2018г., обнародвано на 22.10.2018г., постановено по гр.д. № 9531 по описа за 2016г. на съда в Б.,И., е установено, че бракът на молителката със съпруга ѝ Д.С. е прекратен от италианския съд, като в мотивите и в диспозитива на това съдебно решение молителката е посочена с имената К. П.. Съдът не е постановил изрично какво приема относно фамилното име на съпругата, но се е произнесъл, че отхвърля всяко друго искане или молба на страните (извън прекратяването на брака, вписване на промяната в актовете за гр.брак и постановената издръжка на съпругата).

Молителката е представила пред първата инстанция копия на личната си карта, на свидетелството за управление на МПС и на международния си паспорт, в които е записана с фамилното име П.. Разпитаните по делото двама свидетели – св.Ж. и св. Й. са

дали показания, че след като е сключила брак с италианец, молителката е приела фамилията му С. и с тази фамилия тя е известна и позната на всички дори и след развода ѝ.

При тази фактическа обстановка, с обжалваното решение ЯРС е приел, че молбата по чл.19, ал.1 ЗГР е основателна, но я е отхвърлил, тъй като е счел, че фамилното име на молителката не е променено и такава промяна в регистрите на Община Ямбол не е отбелязана, тъй като с фамилията П. молителката продължава да фигурира в личните ѝ документи.

Решението на ЯРС е валидно и допустимо, но неправилно.

Правилно съдът е квалифицирал молбата, с която е сезиран - по чл.19, ал.1 ЗГР. Съгласно разпоредбата на чл.19, ал.1 ЗГР, промяната на собствено, бащино или фамилно име се допуска от съда въз основа на писмена молба на заинтересувания, когато то е осмиващо, опозоряващо или обществено неприемливо, както и в случаите, когато важни обстоятелства налагат това. В закона не са посочени какви обстоятелства следва да се преценяват като "важни", за да са основание за промяна на името. Казуистичната съдебна практика приема за важни обстоятелства тези, които са лично и обществено значими – в този смисъл са Решение № 507 от 22.10.2010 г. по гр. дело № 227/2010 г. на III г. о. на ВКС; Решение № 145 от 08.05.2012 г. по гр. дело № 628/2011 г. на IV г. о. на ВКС; Решение № 77 от 16.02.2012 г. по гр. дело № 344/2011 г. на IV г. о. на ВКС и др. Като пример могат да се посочат носенето от лицето на различни имена в различни периоди от време в резултат на станала не по волята му промяна; обстоятелства, които създават преди всичко затруднения при общуването в обществото, включително и с държавните институции; известността на лицето в обществото с име, с което се идентифицира и т. н.

Правилото за формиране на фамилните имена на българските граждани е правно уредено в нормата на чл.14, ал.1 ЗГР, според която фамилното име на всяко лице е фамилното или бащиното име на бащата. Изключение от това правило е посочено в ал.2 – фамилното име при сключването на граждански брак се формира съгласно правилата на Семейния кодекс. Разпоредбата на чл.12 от СК посочва, че при съставянето на акта за сключване на граждански брак всеки от встъпващите в брак заявява дали запазва своето фамилно име, дали приема фамилното име на своя съпруг или добавя фамилното име на съпруга си към своето. Като фамилно име може да се приеме или добави името на другия съпруг, с което той е известен в обществото. Тази законова възможност е традиционна и последователна за българското семейно право.

Съгласно чл.53 от СК, след развода съпругът може да възстанови фамилното си име преди брака. С Решение № 245 от 17.05.2012 г. на ВКС по гр. д. № 1058/2011 г., IV г. о., ГК, е дадено разяснение на нормата на чл.53 от СК. То е, че ако съпругът, приел името на другия съпруг при сключване на брака, не заяви желание за възстановяване на предбрачното си фамилно име след развода, той запазва брачното си фамилно име. С решението е направен сравнителноправен анализ на нормите, уреждащи въпроса за фамилното име след прекратяване на брака съгласно предходните два семейни кодекса и е посочено, че според действащата уредба - чл.53 СК, при прекратяването на брака съгласието на единия съпруг за запазване на фамилното му име от другия съпруг, е заменено изключително от волята на съпруга, който е приел името на първия. Прието е, че новата правна норма не поставя въпросът за фамилното име в зависимост от волята на съпруга, чието фамилно име е прието при сключването на брака.

Предвид тези разяснения на правната уредба относно фамилното име на съпруга при прекратяване на брака и основанията за промяна на име, закрепени в чл.19, ал.1 ЗГР, ЯОС намира, че съобразно доказателствената съвкупност по делото, в производството са установени обстоятелства, които могат да бъдат приети като достатъчно "важни" по смисъла на закона и съдебната практика, така че изискването за стабилитет на правната индивидуализация на физическите лица в обществото да не е в противоречие със значимия личен интерес на въззивницата за промяна на фамилното ѝ име съответно от "П.", на "П. – С.". Следва в тази връзка да се посочи, че е основателно оплакването на въззивницата досежно допуснатото от районния съд нарушение на съдопроизводствените правила, поради неправилно възприемане на фактическата обстановка, поради което и правните изводи на съда са неправилни. По делото не се твърди и не са събрани доказателства, че въз основа на

бракоразводното решение на съда в Б.,И., ответникът Община Ямбол не е извършила отбелязване в съответния регистър на населението относно фамилията на молителката. В писмения отговор на исквата молба общината не е оспорила твърдението на молителката, че е била вписана промяна във фамилията ѝ, а общината е оспорила искането за промяна на името с доводите, че в бракоразводното решение молителката е посочена с предбрачното си фамилно име и не е поискала запазване на брачното фамилно име. При тези изявления на страните, за безспорен между тях следва да се приеме твърдения от молителката факт, че въз основа на бракоразводното съдебно решение общината е вписала промяната във фамилното ѝ име. Обстоятелството, че молителката в личните си документи продължава да фигурира и с фамилното име на бившия си съпруг, също не сочи на липса на извършено отбелязване от страна на общината на промяната във фамилията ѝ след прекратяване на брака, тъй като няма данни тези лични документи да са издадени след вписване на промяната.

При кредитиране с доверие на гласните доказателства по делото, че сред колеги, приятели и в обществото въззивницата както след сключване на брака с италианския гражданин, така и след прекратяване на брака ѝ, трайно се представя с фамилното име "П.-С.", с което име е известна в обществото, с основание следва да се приеме, че за въззивницата носенето само на фамилното име "П." е станало лично и обществено неудобно, защото в официални документи тя фигурира с фамилното име "П. - С." и с тази фамилия продължава да се представя в ежедневно и официално общуване.

Името не е само част от личностното самоопределяне на лицата. То е част от гражданската регистрация на дадено лице и го отличава от другите лица в обществото и семейството му в качеството му на носител на субективни права - чл.1, ал.3 от ЗГР – т.е. отличава го като самостоятелен, конкретен субект на правото. Идентифицирането на въззивницата с фамилното име "П. – С.", което използва постоянно в общуването ѝ сред близки, приятели и в обществото, и потенциалните лични неудобства и затруднения за нея при положение, че е записана с фамилно име "П.", са "важни обстоятелства" по смисъла на чл.19, ал.1, пр.4 ЗГР. Важно е също да се отбележи, че в случая не се установи неправомерно поведение на молителката във връзка с използване на фамилното име "П.-С." и желанието на въззивницата да продължи да носи това фамилно име, т.е. и брачното си фамилно име "С.", тъй като това не е в нарушение на закона - молителката е български гражданин и според разпоредбата на 53 от СК при прекратяване на брака запазването на брачното фамилно име е предоставено изключително на волята на съпруга, който е приел името на другия съпруг. В случая е установена волята на молителката, независимо от прекратяване на брака ѝ, да запази брачното си фамилно име като добавено към фамилното ѝ име.

Съобразно изложеното, въззивната жалба е основателна. Първоинстанционното решение е постановено в нарушение на процесуалния закон, което е довело до нарушение и на материалния закон, поради което е неправилно и следва да бъде отменено. Въззивният съд следва да постанови ново решение за уважаване молбата за промяна на фамилното име на въззивницата от "П." на "П.- С."

Съдът не присъжда разноски в полза на въззивницата, тъй като на основание чл.541 ГПК разноските в охранителните производства са за сметка на молителя.

Водим от изложеното, ЯОС

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение №652/07.12.2022г. на Ямболски районен съд, постановено по гр.д.№20222330102388г. по описа за 2022г. на този съд **И ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВИ:**

ДОПУСКА ПРОМЯНА на основание чл. 19, ал. 1, пр. 4 ЗГР на фамилното име на К. Г. П., от гр.*****, ул.*****№***, ЕГН *****, със съдебен адресат адв.С. Е., ул.*****, кант.***, **от "П." на "П. - С."**.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, съгл. разпоредбата на чл.280, ал.3, т.2 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____